

"גלוש בזהירות"

הרב אוריאל פיישר

אוכלוסיית היעד: כיתות ז'-ט' | מספר המשתתפים המומלץ: כיתה | זמן: שני שיעורים רצופים
ציוד נדרש: מחשב, מקרן, מסך ורמקולים; דף מקורות.

רציונל

כחלק מהשיח בנושא השפעת הטלפון החכם על חיינו יש לתת את הדעת לסוגיית הצבת גבולות לשימוש בנייד באופן שיתאפשר לנו להפיק ממנו את התועלת המרבית ולא להיפגע מנזקים שעלולים להיגרם לנו בעקבות שימוש בלתי מבוקר. גם לאחר שדיברנו עם התלמידים על ההשפעות השליליות שעלולות להיות לשימוש בטלפון החכם, נראה שלא די בדיון התאורטי, והתלמידים זקוקים גם להדרכה בכמה תחומים:

- פיתוח חוש הביקורת – ללמוד אילו תכנים ראויים ומאילו תכנים נכון להימנע.
- איפוק ושליטה עצמית – ללמוד להגביל את הצפייה והחיפוש ולא להתפתות להיכנס למקומות המסוכנים.
- מינון – ללמוד לקבוע לעיסוק בטלפון גבולות של זמן ולעמוד בהם.
- הגנה – הבנת הצורך בהתקנת תוכנית הגנה שתאפשר גלישה בטוחה.

בסדנה זו נעסוק בהשפעה שעשויה להיות לאי-שמירה על שימוש נכון ובמינון נכון במסכים על היחסים בתוך המשפחה - עם ההורים ויתר בני המשפחה.

מטרה

פיתוח מודעות התלמידים להשפעת המדיה על חיינו.

מהלך ההפעלה

שלב ראשון

שאלה לפתיחת הדיון

← מה הדבר החשוב לכם ביותר בחיים?

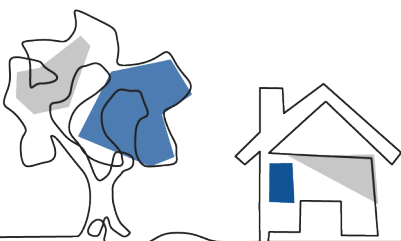
← [או] אילו הייתם מפליגים לאי בודד, את מי הייתם לוקחים עימכם לשם?

השאלה והתשובות שיציעו התלמידים ייכתבו על הלוח:

האנשים החשובים לי ביותר הם _____ .

יש להניח שרבים מהתלמידים ישיבו "המשפחה שלי" או "ההורים שלי" וכדומה.

המנחה יהיה פתוח לקבל תשובות נוספות ויהיה ער לכך שישנן משפחות בהן מערכת היחסים אינה מיטיבה.



שאלה לדיון

← כמה זמן אנחנו מדברים עם האנשים שיקרים לנו יותר מכול או נמצאים בקרבתם? מהר מאוד נגלה שרבים מהתלמידים ממעטים לדבר עם בני המשפחה שלהם, ולעומת זאת עיסוקם בטלפון הנייד מרובה והוא מתפרס על פני כל שעות היום (ולא פעם 'גולש' גם לשעות הלילה).

שלב שני

נצפה בסרטון: "החיים לא באמת נעצרים" / להקת אנדרדוס (אפשר למצוא את הסרטון במרשתת).

שאלות לדיון בעקבות הצפייה

- ← הייתכן שהסמארטפון / המחשב חשוב לנו יותר מהמשפחה שלנו?
- ← האם כשאחד מההורים מגיע הביתה, אנו עוזבים את הסמארטפון / המחשב וניגשים לומר לו שלום?
- ← מה חזק יותר: הקשר המשפחתי או החיבור למדיה?
- ← כיצד ייתכן שאנו מרוכזים בנייד (לצורך בילוי והנאה) יותר משאנו מרוכזים במשימות המוטלות עלינו וחשובות לחינוך (לימודים, חיי חברה, ספורט וכדומה)?
- ← האם קרה לכם פעם שהפסדתם משהו חשוב בגלל השימוש בטלפון הנייד?

לסיכום: לאחר שהבנו שהשימוש שלנו במסכים בא על חשבון עשייה אחרת, ולאחר שראינו שאין התאמה בין מידת החשיבות שאנו מייחסים לדברים ובין הזמן שאנו מקדישים להם (השימוש במדיה גוזל מאיתנו זמן רב, ולעומת זאת הזמן המוקדש למהות היקרה לנו - מועט ביותר), אנו מבינים שעלינו להציב גבולות של זמן לשימוש במדיית השונות, והדבר צריך להיעשות מתוך קבלת החלטה ברורה שעלינו להקדיש זמן רב יותר לדברים החשובים לנו בחיים, ובהם המשפחה

שלב שלישי

שאלה לדיון

← מהו לדעתכם הפתרון לקושי שהעלינו: כיצד נוכל להשתמש בנייד ועם זאת להישאר ממוקדים בדברים החשובים לנו ביותר בחיים?

כל תלמיד יקבל דף צבעוני. התלמידים יחשבו על חוקים וכללים לשימוש נכון בנייד, ינסחו אותם במילים ויכתבו אותם על הדפים. הדפים ייאספו וייתלו על הקיר בכיתה.

סיכום

גבולות עוזרים לנו בכל תחומי חיינו. גם לשימוש בנייד עלינו להציב גבולות, הן גבולות של זמן השימוש הן גבולות הנוגעים לשימוש עצמו: עלינו לחנך את עצמנו לפעול (כל הזמן) מתוך בחירה מודעת: באילו אתרים לגלוש ובאילו תכנים לצפות (וכמובן ממה להימנע). עלינו לבחור לגלוש ולא להיות "משועבדים".

